

2. UPORABA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo LASER GR je kontaktni talni insekticid v obliki zrnine (granulata). Aktivna snov *spinosad* v živčnem sistemu aktivira acetilholinske receptorje živev, kar povzroča nehotene mišične kontrakcije, tresavico in paralizo pri žuželkah, ki se zato nehajo hraniti.

NAVODILO ZA UPORABO:

Sredstvo LASER GR se uporablja v **koruzi, sladki koruzi in krompirju** za delno zmanjševanje številčnosti populacije **ličink hroščev pokalic - strun (*Agriotus spp.*)** v odmerku 12 kg/ha.

Sredstvo LASER GR je že pripravljeno za uporabo. Tretira se ob setvi koruze oziroma sajenju krompirja, tako da se sredstvo skupaj s semenom vnese v tla in zadela v brazdo. Sredstvo oziroma zrnca naj bodo čimbolj enakomerno porazdeljena čez celotno območje setvene vrste in vnešena na globino 4-6 cm za koruzo in sladko koruzo ter na globino 5-8 cm za krompir. Na ta način je zavarovano seme ter pozneje mlade rastline koruze oziroma gomolji krompirja.

Sredstvo LASER GR se lahko uporablja samo strojno, tako da se odmerja s pomočjo posebnih dozirnih naprav (dozatorjev), brez podpore tlaka, ki se jih namesti na sadilnik oziroma sejalnico.

Sredstvo se mora vnašati v brazdo z mikrogranulatorjem - napravo FISHTAIL DXP, ki jo dobavlja imetnik registracije SBM Développement S.A.S. in katere namen je vnesti zrnca sredstva ob seme med setvijo/saditvijo.

Sredstvo LASER GR deluje predvsem kontaktno, brez mobilnosti v tleh. Zrnca so aktivna izključno na mestu vnosa v tla, zato je za uporabo sistema za vnos sredstva FISHTAIL DXP potrebna predhodna dobra priprava tal pred setvijo oz. saditvijo. To zagotavlja dobro porazdelitev zrnca okoli vsakega semena ali gomolja in tako sredstvo dosega čim boljšo učinkovitost.

Trosilni sistem FISHTAIL DXP se nahaja tik nad razdelilno cevjo za seme, ta dva elementa sta nameščena med diskoma, ki odpirata brazdo.

Ob koncu vsake sezone se enote trosilnega sistema FISHTAIL DXP očistijo s stisnjanim zrakom. Tako se odstranijo morebitni ostanki prahu. Ko se naprava FISHTAIL DXP obrabi, se jo popolnoma izprazni in zamenja z novo.

Uporabnik mora pri odstranitvi obrabljene naprave FISHTAIL DXP ravnati v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki.

Imetnik registracije mora na etiketo dodati slikovni prikaz uporabe naprave FISHTAIL DXP ter uporabnika dodatno obvestiti, kje je na razpolago več informacij o napravi in načinu uporabe naprave FISHTAIL DXP.

OPOZORILA: Sredstvo se lahko uporablja samo na prostem.

S sredstvom je na istem zemljišču dovoljeno največ eno tretiranje v eni rastni sezoni.

ROČNO TRETIRANJE S SREDSTVOM NI DOVOLJENO!

Zagotoviti je treba, da so zrnca sredstva, seme in gomolji temeljito zadela v tla, tudi na koncu vsake posamezne vrste. V ta namen se dozirna naprava sejalnice oziroma sadilnika izklopi preden se doseže konec vrste. Ko se zaključi s tretiranjem, se odstrani razsuto sredstvo ali morebitne njegove ostanke na površini tal, ali pa se jih zadela v tla netretiranega dela tretirane površine.

FITOTOKSIČNOST: Sredstvo ni fitotoksično za gojene rastline, za katere je predvidena uporaba.

KARENCA: Karenca za koruzo, sladko koruzo in krompir je zagotovljena s časom uporabe.

ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Sredstvo LASER GR vsebuje aktivno snov *spinosad*, ki z IRAC skupino 5 glede na način delovanja pripada insekticidom z delovanjem na živčni sistem.

Tveganje za razvoj rezistence je majhno do srednje. Dodatne informacije so na voljo na www.irc-online.org. Pri večletni zaporedni uporabi insekticidov z enakim načinom delovanja na istih površinah, lahko na takšnih površinah bolj odporni organizmi preživijo, se razmnožijo in postanejo prevladujoči. Z namenom preprečevanja nastanka pojava rezistence na isti površini se priporoča izmenična uporaba insekticidov z različnimi načini delovanja. Prav tako je pomembno dosledno upoštevati priporočen odmerek in maksimalno število tretiranj v rastni dobi.

MEŠANJE: Sredstvo se ne meša z drugimi fitofarmaceutskimi sredstvi.

MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *spinosad* so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih.

3. NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI IN OKOLJE

Sredstvo LASER GR se **razvršča** kot:
Kron. za vod. okolje 2, H411

Sredstvo LASER GR se **označi** kot:

Piktogrami GHS:

GHS09

Opozorilne besede: /

Stavki o nevarnosti:

H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Dodatne informacije o nevarnosti:

EUH401 Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnajte v skladu z navodili za uporabo.

Previdnostni stavki - splošno:

P101 Če je potreben zdravniški nasvet, mora biti na voljo posoda ali etiketa proizvoda.

Previdnostni stavki - preprečevanje:

P270 Ne jesti, piti ali kaditi med uporabo tega izdelka.

Previdnostni stavki - odziv:

P391 Prestreči razsuto sredstvo.

Previdnostni stavki - shranjevanje: /

Previdnostni stavki - odstranjevanje:

P501 Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

Dodatni stavki:

SP1 S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti onesnaževanje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah.

SPe 5 Zaradi zaščite ptic / divjih vrst sesalcev je treba sredstvo popolnoma vdelati v tla; tudi na koncih vrst.

SPe 6 Zaradi zaščite ptic / divjih vrst sesalcev odstraniti razsuto sredstvo.

Imetnik registracije oziroma zastopnik je dolžan, da nevarnost in sestavo sredstva vidno označi na etiketi in v navodilu za uporabo. Oznake za nevarnost sredstva na etiketi mora imetnik registracije oziroma zastopnik uskladiti z vsakokratnimi spremembami v zakonodaji,

odločitvami pristojnih organov Evropske unije za razvrščanje, novimi spoznanji in manjšimi spremembami, ki nastanejo po izdaji te odločbe. Imetnik registracije oziroma zastopnik mora o spremembi obvestiti Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

OPOZORILA: Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.

VARSTVO PRI DELU:

Pri rokovanju s sredstvom (granulatom) ter polnjenju oziroma čiščenju zalogovnika mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice), tesno prilegajoča zaščitna očala, trpežno obutev ali gumijaste škornje ter primerno zaščito dihal (maska tipa FFP1, P1 ali podobno).

Uporaba traktorja brez kabine: Med setvijo/sajenjem ob hkratnem strojnem nanašanju sredstva mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice), trpežno obutev ali gumijaste škornje ter primerno zaščito dihal (maska tipa FFP1, P1 ali podobno).

Uporaba traktorja z zaprto kabino, ki ima vgrajen ustrezen filtracijski sistem za zaščito pred prahom: Med setvijo/sajenjem, ob hkratnem strojnem nanašanju sredstva, mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

Opozorilo: Ročni razstros granulata ni dovoljen.

DELOVNA KARENCA: Vstop delavcev na tretirano površino je dovoljen, ko je tretiranje končano in je sredstvo popolnoma zadelano v tla.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI:

Splošni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma v dobro prezračen prostor in se jo zavaruje pred mrazom ter vročino. Zagotovi se ji osnovne življenjske funkcije in poišče zdravniško pomoč.

Pri vdihavanju: Ravnati se je treba v skladu s splošnimi ukrepi.

Stik s kožo: Odstrani se kontaminirano obleko in obutev. Kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se takoj poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je treba delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre očesni vekci in oči temeljito spere s počasnim curkom s čisto mlačno vodo. V primeru draženja se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri zaužitju: Usta se temeljito spere z vodo. Prizadeti naj popije do 2 dl vode. Takoj se pokliče zdravnika. Bruhanja se ne izziva. Nezavestnemu se ne sme izzivati bruhanja, niti se mu ne daje ničesar piti. Če je možno, se zdravniku predloži originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo sredstva.

Medicinski ukrepi: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenjske funkcije. Želodca se ne izpira, razen če tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Živalsko oglje in salinično odvajalo se daje le, če tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Zdravljenje je simptomatično in podporno. O specifičnem protistropu se je treba posvetovati s Centrom za zastrupitve (Centrom za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ).